

Vzdělávací obor:

Dějepis

Očekávaný výsledek učení:

CAS-DEJ-001-ZV9-012

Diskutuje o projevech moderního politického extremismu a o povaze, příčinách vzniku a důsledcích nastolení diktatur a autoritativních režimů.

Popis úrovně NA CESTĚ

- Rozpozná charakteristické rysy současného politického extremismu a hledá rozdíly od historických příkladů politického extremismu.
- V diskusi využije zásady historické argumentace v mantinelech ústavních práv a hodnot spojených s názorovou pluralitou; respektuje postoje a způsob argumentace spolužáků a také jednotlivých aktérů.

Obdiv k Hitlerovi: svoboda slova, nebo extremismus?

Autor materiálu: Mgr. Pavel Žalský

Anotace

Žáci v lekci analyzují projevy nacistického režimu v letech 1933–1945 a porovnávají je se současnými projevy moderního extremismu ve společnosti. Na základě této komparaci v diskusi navrhnou řešení.

Zadání pro žáky

EVOKACE

1. **Brainstorming** – co všechno žáci vědí o nacistickém režimu za druhé světové války?

UVĚDOMĚNÍ

2. **Stanoviště** – žáci zkoumají na stanovištích (viz příloha tohoto materiálu) informace o nacistickém režimu v letech 1933–1945 a do badatelského listu zapisují klíčové informace; na konci této práce provedou rychlé shrnutí faktů ve společné diskusi s učitelem.
3. **Stanoviště/prezentace** – v prezentaci (viz příloha tohoto materiálu) jsou vloženy fotky a texty ze současných projevů extremismu odkazujících na nacistickou ideologii. Můžete je žákům rozmístit po třídě jako další stanoviště anebo je společně projít s pomocí projektoru, žáci v pracovním listu podtrhávají odpovědi z nabídky.

REFLEXE

4. **Diskuse** – v pracovním listu žáci najdou troje zadání do dvojic, může však jít i o diskusi ve skupinách. Jednotlivá zadání postupně vedou žáky k diskusi nad problematikou, žáci mají v listu prostor psát si poznámky a argumenty. Po uplynutí času na úkol nechte žáky přednést třídě jejich argumenty. Na závěr hodiny proveďte škálování např. metodou čtyř rohů.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
Klíčová kompetence komunikační Aktivní naslouchání KKK-AKN-000-ZV9-001	<i>Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.</i>	- nechávám žáky shrnovat obsah právě ukončených párových či skupinových diskusí
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti Zohledňování propojenosti světa KOB-ZPS-000-ZV9-001	<i>Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.</i>	- vytvářím zadání, při nichž žák potřebuje srovnávat shodné a odlišné rysy různých situací a systémů – v rámci oboru i napříč různými oblastmi - podněcuji žáky ke kladení a zodpovídání otázek směřujících k hledání příčin a následků různých situací a procesů, doplňujícími otevřenými otázkami je vedu k hlubšímu promýšlení a prohloubení otázek a odpovědí

Metodický komentář pro učitele

- Promyslete, do jaké míry jsou žáci schopní spolupracovat ve skupinách a skutečně vést diskusi. Na čím nižší úrovni jsou, tím spíše bude potřeba je v práci korigovat, zejména u dále zmíněných úkolů. Můžete se také opřít o pravidla respektující diskuse nebo o pravidla třídy, jestliže jsou nastavena. Je možné využít např. tato pravidla, která lze žákům do skupin vytisknout nebo promítnout před zahájením práce: Každý ze skupiny uvede alespoň jeden argument v úkolu č. 3, 4 a 5; každý si zapíše v úkolech 3 a 5 do svého pracovního listu alespoň jeden argument od člena své skupiny; během diskuse si členové skupiny naslouchají a nepřerušují se; během diskuse se členové skupiny doptávají na argumenty, kterým nerozumí; argumenty nikoho nezesměšňují, nikomu neubližují a jsou relevantní k tématu a plněnému úkolu.
- V pracovním listu mají žáci úkoly, které je provádějí aktivitou od sběru informací po diskusi. Diskuse by měla být nejen o vhodné volbě argumentů, ale také o aktivním naslouchání, v úkolech č. 3 a 5 by tedy žáci měli uvést nejen argument svůj, ale také někoho ze skupiny, přičemž u úkolu č. 3 mají konkrétní návodné výroky k diskusi. V úkolu č. 4 by se skupina měla shodnout a před rozhodnutím si tedy vyslechnout všechny názory zúčastněných.
- Budte připravení na případné nevhodné narážky a chování žáků, zvláště pak těch, kteří mají poněkud mizerný smysl pro humor. I v tomto případě se můžete opřít o pravidla respektující diskuse nebo pravidla třídy, mantinel by však ze strany učitele měl být jasně nastavený a vyžadovaný – průběh diskuse a argumenty nemají nikomu ubližovat, někoho zesměšňovat, měly by být relevantní k úkolům a k tématu.
- Pro uzavření tématu doporučuji v závěru hodiny provést názorovou škálu řazením v prostoru nebo metodou čtyř rohů. Škála by měla být zaměřená nejen na ústřední téma hodiny („Je obdiv k Hitlerovi svobodou slova, nebo projevem extremismu?“), ale také na průběh plnění úkolů a diskuse v pracovních skupinách, tedy jak se žáci zapojovali, jestli se skutečně dařilo získat různé argumenty od členů skupiny, jestli (ne)došlo ke konfliktu apod.

Popis ověřování

Během lekce sleduji:

- Žáci vyhodnocují prameny a zdroje a píší si odpovědi.

2. Žáci diskutují k tématu a zapisují si argumenty. Zapisovat by měli nejen argumenty vlastní, ale také argumenty spolužáků, a to zejména u úkolů č 3 a č. 5. Žáci mohou uvádět např. tyto argumenty v závěru práce:

Obdiv k Hitlerovi jako svoboda slova	Obdiv k Hitlerovi jako extremismus
- Máme právo na svobodu slova a lidé mohou říkat i názory, které se nám nemusí líbit. - Máme demokracii, takže každý má právo říkat, co si myslí, i když obdivuje Hitlera. Kdybychom mu to zakazovali, už by to nebyla svoboda slova. - Když někomu zakážeme obdivovat Hitlera, tak je to cenzura jako za komunistů. A přece jsme si vybojovali svobodu slova, abychom ji teď neztráceli. - V demokracii by přece měly existovat různé názory. Když zakážeme obdiv k Hitlerovi, tak potíráme pluralitu. - Je to prostě názor jako každý jiný, každý má právo si myslet, co chce. - Je to jen módní trend díky TikToku a výročkům slavných osobností, taková věc by neměla být trestána a není ani nebezpečná, odezní stejně jako jiné módní trendy.	- Obdiv k Hitlerovi je projevem extremismu, protože nacismus způsobil smrt milionů lidí a byl založen na rasismu a antisemitismu. - Nelze obdivovat člověka, který rozpoutal druhou světovou válku a organizoval vyhlazovací tábory. - I když máme svobodu slova, ta má své hranice, a obhajoba genocidy nebo nenávisti tyto hranice překračuje. - Obdiv k Hitlerovi podle mě už není jen názor, ale přímo podpora nenávisti a extremismu. - Historie ukazuje, kam takové ideologie vedou. Proto si myslím, že by se to mělo považovat za extremismus a nemělo by to být tolerováno.

Zdroje

Zdroje jsou uvedeny na jednotlivých materiálech.